

Ängelholms
kommun

2023-12-20

Årsberättelse 2023

Kommunfullmäktiges fasta beredningar 1 och 2

1 Inledning

1.1 Ordförande beredning 1 har ordet

Kommunfullmäktige (KF) i Ängelholm observerade efter förra årets val att unga, i åldrarna 18 – 29 år, var underrepresenterade i kommunpolitiken jämfört med den övriga befolkningen. Med anledning av ovanstående beslutade KF 28/11-22 att kommunens fasta beredning 1 skall undersöka hur kommunen kan öka intresset hos unga för samhällsfrågor och politik.

Att främja ungas inflytande över samhällsutvecklingen och möjligheter till delaktighet i den politiska beslutsprocessen är ett allmänt centralt mål för den svenska ungdomssatsningen. Beredningen sökte omgående ett nära samarbete med främst gymnasieskolan och Myndigheten för ungdomsfrågor- och civilsamhället (MUCF).

En enkätundersökning genomfördes på gymnasiet och ca 1000 elever tillfrågades och svarsfrekvensen var 72% vilket kan betraktas som mycket god. Beredningen valde att anställa två ungdomsutvecklare som under sommaren genomförde undersökningar på stan och fick därigenom närmare 170 svar på vissa frågor. Även Ängelholms förtroendevalda fick svara på en enkätförfrågan. Vidare har beredningen samarbetat med SKR och Ungdomsfullmäktige i Ängelholm. En stor demokratiföreläsning på gymnasiet anordnades den 30/8-23 som inleddes av Ungdomsfullmäktige och kommunstyrelsen ordförande Robin Holmberg. Beredningens gedigna undersökningar visar med all tydlighet att beslutsfattare inte har lyckats att nå de unga vilket kan betraktas som ett misslyckande.

Beredningens ledamöter har tillsammans med koordinatörer Alexandra Andersson och Malin Klintfjäll inhämtat många viktiga infallsvinklar som resulterade i en slutrapport som presenterades inför KF den 27/11-23. Rapporten uppskattades och KF beslutade att de åtgärdsförslag som framfördes ska behandlas av Kommunstyrelsen och delvis återrapporteras april 2024. Bland de många förslag kan nämnas att Ängelholms gymnasium kommer att bjuda in alla partier som sitter i KF till skolan för att berätta om politikernas roll i samhället och möjligheter för ungdomar att påverka politiska beslut framöver.

Beredningens slutsatser kan leda till att ungas intresse för demokratifrågor ökar samt vitaliserar politiska frågor i allmänhet. Förslagen kan även leda till en långsiktig satsning på unga för att återställa förtroende mellan politiken och de unga.

*Cornelis Huisman (M) ordförande kommunfullmäktiges
fasta beredning 1*

1.2 Ordförande beredning 2 har ordet

Människor behöver människor. Kommunfullmäktiges Beredning 2 har under 2023 arbetat med frågan ”Hur kan vi engagera de oorganiserade?”. En svår fråga, då många icke organiserade själva har valt att stå utanför.

Redan i inledningen av vårt uppdrag bestämde presidiet, bestående av Charlotte Engblom Carlsson (ordf), Owe Johansson (1:e v ordf) och Mikael von Krassow (2:a v ordf) att vi skulle använda tidigare beredningsuppdrag kring olika mötesplatser som en grund för vårt arbete. Det första beredningsmötet skedde ute på Vejby IF, en unik förening som lyckats engagera hela tätorten och som hela tiden utvecklas – tillsammans med sina medlemmar genom att inte bara satsa på idrotten utan också fritids, loppis (där personer får chansen att arbetsträna) och boende för nyanlända.

Då vi i beredningen tittade på tidigare uppdrag kring mötesplatser fann vi att mycket redan är sagt. Därför fortsatte vi arbetet genom att grundligt gå igenom vad kommunen gör i dagsläget och vilka som bidrar på olika sätt. Vi gjorde också studiebesök i andra kommuner för att titta på olika former av aktivitetshus i Malmö, Helsingborg och Klippan. Och plöjde igenom ett antal rapporter från bl a MUCF. För att fånga föreningarnas synpunkter gjordes även två olika enkäter och vi la ett uppdrag till tre ungdomsutvecklare att fråga ut ungdomar om deras tankar kring vad som behöver göras.

För att få ett brett grepp om vad som sker inom kommunen bjöd vi vid ett flertal tillfällen in olika verksamheter samt Ängelholms hem och Ängelholmslokaler till beredningen, där de fick informera om deras respektive satsningar för att skapa välkomnande mötesplatser. Resultatet blev att vi kunde konstatera att det redan görs otroligt mycket, men att de inte hade koll på varandra. På grund av dålig kommunikation och bristande samverkan vet inte den ena avdelningen vad den andra gör. Det finns alltså ingen övergripande pejl på vad som händer. Likaså är det svårt för den enskilde att hitta information om vad som är på gång i Ängelholm, oavsett om det gäller mötesplatser utomhus eller specifika arrangemang.

Vår förhoppning är, efter att ha inlämnat vår slutrapport med flera exempel på åtgärder, att en ökad samordning och en förbättrad kommunikation (såväl internt som externt) ska ge de oengagerade nya möjligheter att engagera sig. Något som knappast är orimligt.

*Charlotte Engblom-Carlsson (L) kommunfullmäktiges
fasta beredning 2*

Innehåll

Innehåll	1
2 Grunduppdrag	2
3 Årets verksamhet	2
4 Uppdrag 2023	4
4.1 Kommunfullmäktiges fasta beredning 1	4
4.1.1 Uppdrag lokal demokrati – hur ökar vi intresset hos unga för samhällsfrågor och politik?	4
Kommunfullmäktiges fasta beredning 2	8
4.2 Presidiet i beredning 2	8
4.2.1 Uppdrag engagera de oengagerade	8
5 Framtid	10

2 Grunduppdrag

Fullmäktigeberedningar är kommunfullmäktiges redskap för politiska uppgifter. Beredningar inrättas för behandling av med strategiska frågor som berör fler än en nämnd, t ex i vägvals- och utvecklingsfrågor där kommunen har att göra strategiska överväganden.

Huvudregel är att fullmäktigeberedningarna arbetar med långsiktiga strategiska uppdrag och inte verkställighet. Beredningar ska sträva efter hög grad av medborgardialog och regelbundet rapportera till fullmäktige.

Beredningarna arbetar efter kommunens styrmodell Ratten som utgår ifrån kommunens vision med värdegrund. Ratten utgör en struktur för den politiska styrningen och verksamheternas arbete som genomsyrar hela organisationen. Detta innebär att beredningarna presenterar sin budget och är med i den ekonomiska styrningen likt nämnderna.

3 Årets verksamhet

Beredning 1 har påbörjat ett uppdrag om utveckling av lokal demokrati, då hur vi ökar intresset hos unga för samhällsfrågor och politik. Ett uppdrag som är helt i tiden, och en viktig samhällsfråga som vi behöver lösa. De valde att fokusera på gymnasiet. Beredning 2 har arbetat med den svåra frågan kring föreningslivets död, och hur vi kan engagera de som är utanför samhället. En mångfacetterad komplex samhällsutmaning där de hade dialog med föreningar, svenska kyrkan, invånare mfl. Uppdragen beskrivs mer i nästa avsnitt.

Figur 1 – beredningarnas årsprocess

Källa: Ängelholms kommun beredningshandbok, 2021, s.14

Under 2023 har en workshop ägt rum mellan politik och profession som utöver omvärldsbevakningen utgör underlaget för årsplanen. Den 20 juni samlades ett 15-tal personer för att diskutera vilka utmaningar och möjligheter vi ser i kommunen utifrån behov, politiska idéer och tjänstepersonernas expertis. Forumet innebär ett agilt arbetssätt för att öka samverkan där det ges möjlighet till att analysera, diskutera och prioritera i långsiktiga frågor. Deltagare var fullmäktiges presidium, kommunstyrelsens presidium, beredningarnas presidium och planeringschefer. Resultatet sammanställdes i en SWOT-analys. Fokus för dialogerna var komplexa samhällsutmaningar utifrån trendstudier med en lokal förankring.

Den 5 september valde samlade presidiet ut uppdrag för beredningarna 2023 utav 5 förslag. Utifrån gruppens behovsanalys var 2–3 uppdragsförslag prioriterade. Samtliga av uppdragen innebar hela beredningar, dvs 13 ledamöter.

De andra uppdragsförslagen som ej aktualiserades valdes att bordläggas och tas med in i nästa årscykel om de fortfarande anses vara relevanta.

4 Uppdrag 2023

Nedan beskrivs de uppdrag som fullmäktiges beredningar slutfört under 2023.

4.1 Kommunfullmäktiges fasta beredning 1

Presidiet i beredning 1

Cornelis Huisman (M)
Ordförande

Linda Böcker Åkerman (C)
1 vice ordf.

Inger Nyrell (S)
tf. 2 vice ordf.

4.1.1 Uppdrag lokal demokrati – hur ökar vi intresset hos unga för samhällsfrågor och politik?

Beskrivning och syfte

Uppdraget innebär att beredningen har genomfört en analys och kartläggning kring ungdomar och unga vuxnas förhållande till lokalpolitiken i Ängelholms kommun.

Frågorna som beredningen har utrett är:

- Hur ser gymnasieelevers politiska intresse ut?
- Vilka politiska sakfrågor tilltalar gymnasieelever?
- Varför blir få ungdomar idag engagerade i lokal demokrati?
- Vilka uppdrag och roller skulle de känna sig engagerade i? (form och innehåll)
- Vilka hinder, möjligheter, utmaningar och styrkor ser de med detta?
- Vet unga hur de kan påverka i kommunen?
- Hur kan vi samarbeta med skolan för att engagera fler?
- Kan Ängelholmsförslaget vara en del av detta arbete?

För att få till ett lyckat projekt har beredningen samverkat med ungdomar. Att samverka mellan politiker och unga är viktigt för ett kunskapsutbyte med möjlighet att utöka intresset för lokalpolitik. En SWOT-analys har varit styrande för uppdraget. En analys av denna storlek stärker arbetet framåt och skapar både intresse hos gymnasieelever samt kan utgöra material för de lokala partierna.

Syftet med uppdraget är att få en fördjupad kunskap om ungas motiv till att delta eller inte delta i lokalpolitiken. Kärnan i uppdraget är att utreda hur ökar vi intresset hos unga för samhällsfrågor och politik? Vi vill se till attityds- och åsiktsmönster för att få en mer sammanhängande bild av Ängelholms ungdomar för att få dem intresserade av lokalpolitik.

Genomförande

Beredning 1 har tagit fram en gedigen orsaksanalys med åtgärdsförslag kopplade till lokala behov. Beredningen anser att uppdraget har varit framgångsrikt. Flera unga har blivit intresserade för påverkansfrågor och gjort insatser för att de ska få uppleva och lära sig hur man gör. Beredningen har tagit till sig vad de säger och funderat kring åtgärder och framtida strategier. Beredningen har arbetat brett med både medborgardialoger och att kartlägga elevers åsikter – men även gjort insatser för att fler ska vilja engagera sig här och nu: anlitat ungdomsutvecklare och haft en demokratiföreläsning på gymnasiet som ledde till arbete med att skriva Ängelholmsförslag i samhällsklasserna under hösten 2023. De har samarbetat nära MUCF, SKR och Ängelholms gymnasium- samverkan är en stor faktor för framgång i komplexa samhällsutmaningar.

Styrkor

- Många unga idag vill engagera sig i samhällsfrågor, och den siffran bara stiger,
- Ett starkt och engagerat ungdomsfullmäktige i Ängelholm,
- Många unga vet vad de tycker i samhällsfrågor,
- Att få sin röst hörd är viktig,
- Många har träffat en politiker.

Svagheter

- Eleverna är osäkra hur de kan påverka lokalpolitiken i stort och smått,
- Dålig återkoppling till Ungdomsfullmäktige i de frågor de fått delta i. Det gör att de inte känner sig hörda,
- Politik anses vara tidskrävande och man måste vara påläst. Unga har så mycket annat att fokusera på,
- Politik anses vara tråkigt och lite nördigt, som ett skolämne,
- Få unga har försökt påverka en lokalfråga,
- Intresset för politik minskar för varje årskurs på gymnasiet i Ängelholm enligt beredningens enkät.

Möjligheter

- Finns flera samhällsfrågor som unga är särskilt intresserade av,
- Se över vilka kontaktvägar ungdomar idag har till förtroendevalda. Är det lätt/svårt?,
- 110 personer på Ängelholms gymnasium uppger att de är intresserade eller mycket intresserade av politik (tänk att ha så många unga med i kommunens politik?),
- Det finns möjlighet att på olika sätt stötta befintliga ungdomsrörelser för att engagera fler unga,
- UFM vill åka runt på skolor och engagera,
- Majoriteten av unga vill träffa politiker i skolan,
- Bli bättre på att informera varför kommunen gör vissa val – exempelvis skateparken vid Papegojan, så att unga förstår (bättre återkoppling).

Utmaningar

- Många unga som engagerar sig i lokalpolitiken hoppar av (nationellt),
- Få kan tänka sig att bli politiker även om många är samhällsintresserade (nationellt/lokalt),
- Många unga har svårt att hinna med ett demokratiskt engagemang,
- Unga idag vet inte hur det är att vara politiker. De blandar ihop riksdags- och lokala fritidspolitikers vardag,
- Förtroendevalda i Ängelholms kommun tycker ungas politiska intresse är ljust.

Slutsats

Beredningens gedigna undersökningar från olika medborgardialoger visar med all tydlighet att beslutsfattare inte har lyckats nå de unga vilket kan betraktas som ett misslyckande. Kommunens framtidsperspektiv behöver fler unga inom partipolitiken för att skapa den efterlängta dynamiken i samhällsutvecklingen.

”Detta är bilden jag tidigare fått från unga i min åldersgrupp om varför de inte engagerar sig är framför allt: inget händer, pengar, och tid.” Ungdomsutvecklare, Jansson, 2023

Många unga anser att de inte har möjligheter att påverka den lokala politikens beslutsfattare. De önskar ett inflytelseforum som ger ungdomarna möjligheter att komma till tals. För närvarande anses att avståndet är för stort mellan unga och beslutsfattandet. Här saknas formerna för ett närmande i vår kommun. Det finns i dag en allmän föreställning om att unga är mindre politiskt intresserade än andra åldersgrupper, och en oro över ungdomarnas ovillighet att bli medlemmar i politiska partier, ungdomsförbund och folkrörelser. Partierna och deras ungdomsförbund har förlorat attraktionskraft. Den digitala utvecklingen har gjort det möjligt att delta på nya sätt. Vi ser också att graden av engagemang skiljer sig mellan olika grupper av unga. Killar, unga med utländsk bakgrund, unga med funktionsnedsättningar och unga som bor på landsbygden är grupper som har lägre grad av samhällsengagemang. Det är oroväckande.

Beredningens förslag till åtgärder kan leda till förändringar som inspirerar unga till att mer aktivt delta i demokratin och skapa en mer samhällsintresserad ungdomsgeneration i framtiden. Detta förutsätter att det skapas möjligheter för unga att föra dialog med beslutsfattare på lokal nivå. Ärendet bör hanteras med skyndsamhet. **Vad kan vi göra för att förenkla ungas möjlighet att påverka?** Många av förslagen nedan är gymnasieelevernas egna.

Undersökningar, fakta och information

- Att varje år genomföra en enkätundersökning på gymnasiet för att se trender över tid. Förslagsvis samma format och tidpunkt som beredningen hade i år,
- Utbilda och upplysa - vi behöver informera mer om hur det är att vara förtroendevald idag till de unga.

Event

- Ha politiker dagar där förtroendevalda besöker skolorna och informerar i klasser under ordnade förhållanden. Det ska finnas en tydlig systematik på dessa besök för att skapa ett möte mellan unga och politiker,
- Ge unga möjlighet att ha en politiker som mentor där de får en bild av uppdraget,
- Att skapa ett stipendium/fond där eleverna får driva en demokratifråga (exempelvis via Ängelholmsförslaget) för att skapa och driva opinion. Som en del av samhällskurs. I så fall ta fram informationsinsatser för att sprida att möjligheten finns.

Engagera

- Ungdomsfullmäktige (UFM) behöver få en plattform att synas i kommunen. De bör årligen ha en informationspunkt på fullmäktige och kommunstyrelsen för att presentera sitt arbete och hur de har deltagit i påverkansfrågor under året. Detta kan även vara en möjlighet där ungdomsfullmäktige får ställa frågor till förtroendevalda - ett sätt att träna och aktivera,
- Ersättning av styrelsen för UFM vore en satsning för att stärka dem och få fler engagerade – att de som politiskt aktiva i den formen blir premierade (se bilaga 1 hur andra kommuners ungdomsråd ersätts),
- Skapa fokusgrupper som förslagsvis kan följa ett aktuellt ärende i hela beslutsprocessen från förslagsställaren till kommunfullmäktige,
- En variant vore att öppna upp fullmäktiges beredningar i specifika uppdrag där några extra platser skulle tilldelas unga – för att lära dem om lokalpolitik och få med deras synpunkter. En ändring i reglementet eller ”permanent” adjungera in dem är en lösning. Det skulle vara ytterligare ett steg i riktningen med att uppfylla beredningarnas syfte att engagera fler att engagera sig i samhällsfrågor i kortare uppdrag.

Beredningens sammansättning

- Cornelis Huisman (M) ordförande
- Linda Böcker Åkerman (C) 1 vice ordförande
- Inger Nyréll (S) 2 vice ordförande
- Gert Nilsson (S)
- Bo Månsson (SD)
- Britt-Inger Tinnert (M)
- Johnny Dinh-Kien Nguyen (S)
- Maria Häggström (M)
- Alexandra Nilsson (KD)
- Gustav Svensson (SD)
- Malin Kardell (S)
- Lena Ribbing (L)
- Anton Nyroos (S)

Kommunfullmäktiges fasta beredning 2

4.2 Presidiet i beredning 2

Charlotte Engbom-Carlsson (L)
Ordförande

Owe Johansohn (M)
1 vice ordf.

Mikael von Krassow (S)
2 vice ordf.

4.2.1 Uppdrag engagera de oengagerade

Beskrivning och syfte

Kommunfullmäktiges fasta beredning 2 fick i uppdrag av fullmäktige att undersöka förutsättningarna och möjligheterna för att aktivera de oorganiserade (de som inte har någon plats att vara utöver hemmet och som inte är engagerade i föreningar). Detta innebar även att utreda frågan om ett aktivitetshus eller liknande i befintliga lokaler.

Frågeställningar som beredningen arbetat efter:

- Vilka goda exempel kan vi dela med oss av?
- Hur når vi de oorganiserade?
- Vad hade invånarna velat göra i ett aktivitetshus?
- Förslag på plats för aktivitetshus?

Resultatet av uppdraget är en analys av framgångsfaktorer och goda exempel från de föreningar som lyckats väl, enkät till alla föreningar i kommunen för att få en större bredd och ett kunskapsutbyte, samt en kartläggning kring hur oorganiserade vill engagera sig och vad som krävs för ett aktivitetshus. Syftet med uppdraget är att arbeta med psykisk hälsa och skapa mervärde för invånarna enligt KF beslut § 192, genom omvärldsbevakning och kartläggning. Goda exempel ska spridas.

Genomförande och medborgardialoger

Beredningen har valt att fokusera på att kartlägga kommunens behov och haft flera olika interna verksamheter som presenterat sina arbeten och sina tankar kopplat till beredningens uppdrag. Detta har gett intressanta dialoger.

Beredningen hade en Kick off för sitt arbete hos Vejby IF under våren där föreningens olika sociala insatser, utöver idrottsbiten, presenterades. Tre studiebesök

har genomförts för att studera möjligheterna kring ett aktivitetshus. Beredningen har valt olika exempel för att få en större bredd.

Beredningen har baserat sina slutsatser på fakta insamlad från kommunens olika verksamheter, och vägt upp detta med medborgardialoger. Syftet var att kartlägga kommunens verksamheter och vilka aktiviteter som finns, samt att utreda invånarnas behov kring en meningsfull fritid. För att få fördjupade analyser timanställdes tre gymnasieelever som under 5 veckors genomförde undersökningar åt beredningen.

Slutsats

Beredningens undersökning har visat att alla unga idag vill kunna ses på platser som inte enbart innebär att de måste engagera sig i en förening. För att nå ut till alla ungdomar finns det några saker som enligt de unga själva utmärker en god mötesplats:

- Man kan komma och gå som man vill,
- Inga krav på ekonomisk eller social status,
- Platsen är tillgänglig inom gångavstånd för många eller lätt att ta sig dit med kollektivtrafik,
- Tillgänglighet,
- Platsen är välkomnande och bekväm att vistas på,
- Platsen möjliggör möten med både nya och gamla bekanta,
- Tillgänglighet till mat och dryck är ofta attraktivt,
- Platsen är gratis eller billig att komma till och är öppen för allmänheten.

Ett aktivitetshus vore ett sätt att förverkliga många av punkterna ovan som ungdomarna önskat. Var aktivitetshuset ska placeras är en svår fråga, men unga vill ha den på en plats som är central och trygg. Beredningen anser dock att den lokalutredning som kommunen genomfört under 2023 kan öppna dörrar och leda till nya arbetssätt att nyttja kommunens befintliga lokaler för att uppfylla ungdomarnas önskemål kring en plats att mötas.

Kommunen behöver jobba med befintliga verksamheter och ge dem de förutsättningar som de beskrivit i samtal med beredningen och som redovisats i denna rapport, exempelvis att MK-huset vill ha fler öppettider.

Beredningen ser att det pågår många bra insatser på olika håll i kommunen för ungdomars möjlighet att ha en meningsfull fritid.

Det viktigaste att ta med sig från denna rapport är att samnyttja de resurser som finns i kommunen - nämnder och tjänsteorganisationen behöver synkas.

Ungdomsutvecklarnas undersökningar ger oss flera svar på varför unga är oorganiserade:

- Det är skillnad mellan att vara aktiv i en kulturell, och icke fysisk förening, och att vara aktiv i en fysisk förening och träna,

- Orsakerna till att unga slutar varierar men några anledningar är skador, petning, konsekvenser av en pandemi eller att ekonomin inte räcker till när man studerar.

Vidareutveckling av kommunens egna verksamheter för att främja ungas deltagande i samhällslivet

- Fältarna och polisen anser att de två kvällar i veckan fältarna går runt i kommunen är alldeles för lite, särskilt nu när inte längre nattvandrarerna finns. De skulle kunna göra så mycket mer, och de vill påverka.
- Aktivitet förebygger & After School - AF-gruppen önskar att fler skolor får Afterschool-konceptet, vill utöka konceptet till fler åldrar.
- MK-huset och fritidsgårdarna - öppet fler dagar, lovpengar till alla lov, föreläsningar med exempelvis polisen, samarbete med föreningar och hitta nya vägar för HBTQI. De tycker även att fritidsbanken måste marknadsföras mer.

Beredningens sammansättning

- Charlotte Engblom Carlsson (L) ordf.
- Owe Johansohn (M) 1 vice ordf.
- Mikael von Krassow (S) 2 vice ordf.
- Birgitta Hallberg (S)
- Bengt Bengtsson (SD)
- Henrik Lundquist (M)
- Lars Goedecke (S)
- Anders Davidsson (M)
- Annely Silfwerax (C)
- David Bergman (S)
- Magnus Lindahl (SD)
- Katarina Nilsson (KD)
- Sven Dahlberg (S)

5 Framtid

För att kontinuerligt följa upp beredningarnas arbete träffas det samlade presidiet och beredningarnas presidium för att utvärdera det gångna året vid årsskiftet. Detta skapar en plattform för samsyn och systematisk uppföljning. Som stöd finns beredningarnas utvärderingar från respektive uppdrag som genomförts under året. Resultaten tas tillvara på och används som utgångspunkt för förbättringar och hur kommunen ska jobba med utvecklingsfrågor.

Här har även respektive beredningsordförande ett uppdrag att följa upp sina tidigare slutförda uppdrag och återrapportera lägesstatus till det samlade presidiet.